

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

Ленин пр.,17 йорт, Актаныш ав., 423740

Тел. (85552) 3-44-22, факс (85552) 3-44-14, E-mail: mail.Aktanish@tatar.ru , www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ПР-24 05.02.2025

КАРАР

№ _____

**2025 - 2029 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының
гражданныр оборонасы, гадэттән тыш хәлләрдән саклау, янгын
куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын
тәэмин итү өлкәсендәге барлык төркемнәрен әзерләү буенча оештыру-методик
тәкъдимнәренә раслау турында**

Татарстан Республикасы гражданныр оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «2025 – 2029 елларга гражданныр оборонасы, гадэттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы халкының барлык төркемнәрен әзерләү буенча оештыру-методик киңәшләрне раслау турында» 2025 елның 17 гыйнварындагы 1 нче номерлы боерыгын үтәү, шулай ук Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкының гражданныр оборонасы өлкәсендә барлык төркемнәрен әзерләүне оештыруны камилләштерү, табигый һәм техноген характердагы гадэттән тыш хәлләрдән саклау, уку процессын оештыруны һәм аның сыйфатын күтәрүне камилләштерү максатыннан

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының гражданныр оборонасы, гадэттән тыш хәлләрдән саклану, 2025 - 2029 елларга су объектларында янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендәге барлык төркемнәрен әзерләү буенча кушымтада бирелгән оештыру - методик киңәшләрне расларга.

2. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы жирле үзидарә органнарының, барлык милек рәвешләрендәге учреждениеләрнең һәм оешмаларның гражданныр оборонасы житәкчеләренә гражданныр оборонасы, гадэттән тыш хәлләрдән саклау, 2025 - 2029 елларга бюджет ассигнованиеләре, жирле бюджет чикләрендә тиешле финанс елына һәм план чорына, шулай ук оешмаларның үз акчалары чикләрендә янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итүне тәэмин итәргә.

3. Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 18 мартындагы «Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкының барлык төркемнәрен гражданныр оборонасы, гадэттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү һәм 2021 - 2025 елларга су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча оештыру-методик тәкъдимнәренә раслау турында»гы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Карарны Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы авыл жирлекләре, учреждениеләре һәм оешмаларының гражданныр оборонасы житәкчеләренә житкерергә.

5.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы

И.Ш.Бариев

Оештыру-методик тәкъдимнәр

2025 – 2029 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкының барлык төркемнәрен Гражданның оборонасы, гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендә эзерләү буенча оештыру-методик тәкъдимнәр

I. Кереш өлеш

Әлеге оештыру-методик тәкъдимнәр Россия Федерациясе гадәттән тыш хәлләр министры урынбасары генерал-полковник В. Н.Яцуценко тарафыннан 2024 елның 25 ноябрәндә расланган 2025-2029 елларда гражданның оборонасы өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен эзерләү буенча оештыру-методик күрсәтмәләр нигезендә эшләнде.

Гражданның оборонасы, гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкының барлык төркемнәрен эзерләү, 2025 - 2029 елларга (алга таба - оештыру-методик тәкъдимнәр) гражданның оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча (алга таба - ГО) үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен эшләнде.

• Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны эзерләүне оештыру буенча Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары

ГО өлкәсендә халыкны эзерләүне оештыру һәм Татарстан Республикасы территориясендә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өчен норматив һәм хокукый нигез булып түбәндәгеләр тора:

«Гражданның оборонасы турында» 12.02.1998 № 28-ФЗ Федераль закон;

«Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрәндәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясе субъектларында гавами хакимият оештыруның гомуми принциплары турында» 21.12.2021-ФЗ номерлы Федераль закон;

Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясе гражданның оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү мәсьәләләре» 2004 елның 11 июлендәге 868 номерлы Указы;

«2030 елга кадәр чорга халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 11 гыйнварындагы 12 номерлы Указы;

«2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» Россия Федерациясе Президентының 2020 елның 20 декабрендәге 696 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга гражданнар оборонасын үстерү, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау, янгын куркынычсызлыгын һәм су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге стратегия турында» 2019 елның 16 октябрендәге 501 номерлы Указы;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү турындагы нигезләмәне раслау хакында» 02.11.2000 № 841 карары;

«Россия Федерациясе гражданнарын, чит ил гражданнарын һәм гражданлыгы булмаган затларны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге әзерләү турындагы нигезләмәне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 18 сентябрендәге 1485 номерлы карары;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 октябрендәге 804 номерлы карары;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәләр (хезмәткәрләр) оешмаларында төзү (билгеләү) турында» 1999 елның 10 июлендәге 782 номерлы карары;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы турында» 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы карары;

Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы карамагындагы гражданнар оборонасы өлкәсендә, шул исәптән укыту-методика үзәкләрендә, шулай ук гражданнар оборонасы эшләре буенча Россия Федерациясе Министрлыгы карамагындагы оешмаларда, гражданнар оборонасы өлкәсендә өстәмә һөнәри программалар һәм курслар буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда, гражданнар оборонасы өлкәсендә өстәмә һөнәри программалар буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка федераль башкарма хакимият органнары, башка оешмаларда белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар исемлеген раслау турында» 2020 елның 24 апрелендәге 262 номерлы боерыгы (Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан 8566 номерлы теркәлгән);

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр әзерләү һәм уздыру, халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, су объектларында кешеләрнең янгын куркынычсызлыгын һәм куркынычсызлыгын тәэмин итү инструкциясен раслау турында» 2020 елның 29 июлендәге 565 номерлы боерыгы (Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан 28.08.2020 № 59580 теркәлгән);

«Граждан оборонасы буенча белгеч» һөнәри стандартын раслау турында» Россия Хезмәт министрлыгының 2020 елның 27 октябрендәге 748н номерлы боерыгы (Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан 61199 номерлы теркәлгән);

Россия Мәгариф һәм фән министрлыгының «Өстәмә һөнәри программалар буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» 01.07.2013 № 499 боерыгы (Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы тарафыннан теркәлгән 20.08.2013 № 29444).

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының рекомендация характерындагы актлары:

Граждан обороны жетекчеләренең һәм хезмәткәрләренең, гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы идарә органнарының һәм гражданның обороны өлкәсендә уку һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклау программалары буенча эзерләүче затларның аерым категорияләренең квалификациясен күтәрүнең якинча өстәмә һөнәри программасы;

Гражданның обороны жетекчеләрен һәм хезмәткәрләрен, оешмалар жетекчеләрен һәм хезмәтләрен, шулай ук ГО һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә эзерлекне гамәлгә ашыручы аерым категориядәге затларны курсларда укуның якинча программасы;(20.11.2020 №2-4-71-29-11)

НАСФ шәхси составының курсларда укуның якинча программасы 20.11.2020 № 2-4-71-28-11;

НФГО 20.11.2020 № 2-4-71-26-11 шәхси составын курсларда уку буенча якинча программа;

коткару хезмәтләренең шәхси составын курсларда уку буенча якинча программа 20.11.2020 № 2-4-71-25-11;

Граждан обороны буенча 27.02.2020 № 11-7-606 семинарларын (вебинарларын) гамәлгә ашыруның якинча тәртибе;

Граждан обороны буенча 27.02.2020 № 11-7-605 инструктажны гамәлгә ашыруның якинча тәртибе;

Гражданның обороны һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә халыкны эзерләү өчен уку-матди база составын билгеләүнең якинча тәртибе;

Гадәттән тыш хәлләрдә эш буенча инструктажны гамәлгә ашыруның якинча тәртибе 27.10.2020 № ИВ-11-85.

• Граждан обороны һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны эзерләүне оештыру буенча Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары

Гражданның обороны һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны эзерләүне оештыру буенча федераль норматив хокукый актлар таләпләрен үтәүне тәмин итү өчен республикада түбәндәгеләр эшләнде:

«Татарстан Республикасы халкын гражданның обороны һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эзерләүне оештыру турында» 2016 елның 20 маендагы 331 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;

«Гражданның обороны, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, 2024 елга су объектларында янгын куркынычсызлыгын һәм кешеләрнең куркынычсызлыгын

тээмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасының төп чаралары планын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.01.2024 номерлы күрсәтмәсе;

«Татарстан Республикасының шәһәр һәм авыл жирлекләрендә гражданнар оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләре күрсәтү өчен район мәдәният йортлары һәм авыл клублары базасында граждан оборонасы буенча укыту-консультация пунктлары төзү турында» 2019 елның 21 маендагы 1126-р номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты күрсәтмәсе;

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын эзерләү өчен укыту-матди база составы һәм эчтәлеге турында нигезләмәне раслау хакында» 04.04.2024 номерлы боерыгы;

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту-методик үзәгендә белем алырга тиешле вазыйфаи затларның һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләренең һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең территориаль өстәмә системасы исемлеген раслау турында» 13.07.2023 номерлы боерыгы;

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе - Татарстан Республикасы Премьер-министрының 2016 елның 25 июлендәге 24 номерлы «Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары хезмәткәрләрен гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эзерләүнең якынча программасын раслау турында» боерыгы;

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын эзерләү программаларын раслау турында» 02.03.2021 номерлы боерыгы;

Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын эзерләү йомгаклары турында» еллык боерыгы агымдагы елда һәм чираттагы елга бурычлары турында;

чираттагы елга Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесе урынбасары - Татарстан Республикасы Премьер-министрының «Татарстан Республикасының гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту-методик үзәген туплау планын раслау турында» еллык боерыгы;

Агымдагы елда Татарстан Республикасының «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча «Гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы халкын эзерләү йомгаклары турында» еллык күрсәтмә һәм чираттагы елга бурычлар турында.

ГО һәм ЧСтан саклану өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен тыныч һәм хәрби вакыт гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу һәм килеп чыгу куркынычы янаган гамәлләргә эзерләү мәсьәләсен хәл итү гражданнар оборонасы һәм халыкны Россия Федерациясенең табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш

хәлләрдән яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып тора.

Оештыру-методик тәкъдимнәрдә Гражданның оборонасы һәм халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр һәм вәкаләтләр юк.

Халыкны ГО һәм гадәттән тыш хәлләр өлкәсендә әзерләү мәсьәләләре буенча 2030 елга кадәргә чорга Гражданның оборонасы һәм халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Россия Федерациясенең бердәм дәүләт сәясәте нигезләрен, милли иминлекне тәмин итүгә юнәлдерелгән стратегик милли өстенлекләргә гамәлгә ашыру максатларында төп бурыч итеп 2025-2029 елларда Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкының ГО һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә әзерлеген, яңа хәзергә дөньяда барлыкка килә торган чакырулар һәм янаулар.

ГО һәм гадәттән тыш хәл өлкәсендә халыкны әзерләү буенча өстенлекле юнәлешләр итеп **түбәндәгеләрне билгеләргә:**

укытуның, мәгълүмати технологияләргә һәм тренажерларның заманча техник чараларын кулланып, әзерлекнең яңа формаларын, программаларын һәм ысулларын эшләү һәм гамәлгә кертү;

тиешле халык төркемнәрен мәгариф оешмаларында, Татарстан Республикасы ГО һәм гадәттән тыш хәлләр буенча УМУ һәм аның Чаллы шәһәре филиалында, шулай ук Актаныш муниципаль районы ГО УКУП мәҗбүри әзерләүне оештыру һәм уздыру;

гадәттән тыш хәлнең барлыкка килү куркынычы һәм барлыкка килү куркынычы турында халыкка мәгълүмат бирү системаларын үстерү;

Иҗтимагый берләшмәләргә һәм коммерциягә карамаган башка оешмаларның, янгыннан ирекле саклау һәм волонтерларның (иреклеләргә) ГО һәм ГТХ өлкәсендә халыкны әзерләү чараларында, шул исәптән мәгълүмати-пропаганда һәм өйрәтү характерындагы чараларда катнашуы;

ГО һәм ГТХ, Актаныш муниципаль районынан һәм оешмалардан яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәләр җитәкчеләрен (хезмәткәрләрен) әзерләүне гамәлгә ашыру;

укытуның заманча методикаларын һәм техник чараларын, шулай ук массакүләм мәгълүмат чараларын һәм заманча мәгълүмат технологияләрен куллануның нәтиҗәләгән арттыру;

ГО һәм ГТХ яклау мәсьәләләре буенча халык белән пропаганда, белем бирү һәм мәгълүмат эшенең яңа ысулларын кертү;

халыкта теоретик белемнәр һәм тыныч һәм хәрби заман ГТХ барлыкка килү һәм барлыкка килү куркынычы булганда гамәлләр буенча практик күнекмәләр формалаштыру максатларында чаралар (тренингләр, лекцияләр, гражданның белән очрашулар һәм башка чаралар) үткөрү.

II. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ХАЛКЫН ГО ҺӘМ ГТХ ЯКЛАУ ӨЛКЭСЕНДӘ ЭЗЕРЛӘУНЕҢ БЕРДӘМ СИСТЕМАСЫ ЭШЛӘВЕН ТЭЭМИН ИТҮ

Актаныш муниципаль районы халкын эзерләү буенча бердәм системаның нәтижәле эшләвен тәэмин итү максатларында 2025-2029 елларда ГО өлкәсендә һәм ГТХ саклану өлкәсендә Татарстан Республикасы **түбәндәгеләрне тәкъдим** итәргә:

2.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының җирле үзидарә органнарына:

ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы халкын Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм ОМСУ бирелгән вәкаләтләр (бурычлар) нигезендә эзерләүне оештырырга һәм тәэмин итәргә;

Актаныш муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкны ГО һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә, шулай ук махсус хәрби операция уздыру барышында барлыкка килә торган хәвефләрдән эзерләүнең сыйфатын күтәрүне тәэмин итү;

гражданның оборонасының штаттан тыш формированиеләренең һәм Актаныш муниципаль районының коткару хезмәтләренең шәхси составыннан ГО һәм ГТХ саклануны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

ГО һәм ГТХ өлкәсендә Актаныш муниципаль районы халкын эзерләү һәм алардан яклау өчен ГО һәм ГТХ УМБ төзүне, үстерүне һәм камилләштерүне тәэмин итү;

ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә халыкның тиешле төркемнәрен (категорияләрен) эзерләүне оештырырга һәм аны үткәрүне тикшереп торырга;

соңгы 5 ел дәвамында ГО һәм ГТХ буенча УМУ һәм аның Чаллы шәһәре филиалларында белем алырга тиешле җитәкчеләрне, вазыйфаи затларны, ГО һәм ТСЧС хезмәткәрләрен һәм белгечләрен эзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү персонал ысәбен (регистрын) алып баруны һәм үз вакытында корректировкалауны оештырырга һәм чираттагы елның 1 гыйнварына аны корректировкалауны тормышка ашырырга;

агымдагы елга Татарстан Республикасы ГО һәм ГТХ буенча УМУ комплектлау планының үтәлешен тикшереп торуну, шулай ук Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгында чираттагы календарь елга Татарстан Республикасы ШХ һәм ГТХ буенча УМУ җитәкчеләрне, вазыйфаи затларны, ГО һәм ГТХ белгечләрен һәм белгечләрен укутуга еллык юнәлешне 15 сентябрьгә кадәр тәэмин итәргә;

ГО өлкәсендә халыкны әзерләү һәм УКП ГО дагы ГТХ саклану буенча консультация хезмәтләрен үз вакытында һәм сыйфатлы күрсәтүне тәмин итәргә, ведомство буйсынуындагы территорияләрдә УКП ГО эшчәнлеген контрольдә тотарга һәм гамәлгә ашырырга;

ОМСУ вазыйфаи затларын һәм ведомство оешмаларын ГО һәм ГТХ яклау чараларын үтәүгә әзерләүне тәмин итәргә;

ГТХК һәм Актаныш муниципаль районының ОПБ утырышларында ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә халыкны әзерләү белән бәйле мәсьәләләрне елга кимендә бер тапкыр планлаштыруны һәм карауны тәмин итәргә;

ГО һәм ГТХ өлкәсендәге ОМСУ төп чараларының еллык планын ГО өлкәсендә халыкны әзерләү һәм ГТХ яклау бүлекчәсен әзерләргә һәм кертергә;

ГО һәм ГТХ яклау өлкәсендә Актаныш муниципаль районы халкын әзерләү чараларының еллык комплекслы планын 20 декабрьгә кадәр эшләүне тәмин итәргә, аны карау, Актаныш муниципаль районының ГТХК һәм ОПБ утырышларында үтәү барышын раслау һәм тыңлау;

ел саен 1 декабрьгә кадәр Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгына гражданның оборонасы һәм гражданның оборонасы өлкәсендә муниципаль берәмлек халкын әзерләү һәм 1/ОБУЧ формасы буенча гадәттән тыш хәлләрдән саклау мәсьәләләре буенча доклад әзерләүне һәм җибәрүне тәмин итәргә;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы иҗтимагый берләшмәләр һәм коммерциягә карамаган башка оешмалар белән халыкның тормыш эшчәнлегенә иминлегенә культурасын формалаштыру мәсьәләләре буенча хезмәттәшлекне оештырырга;

«Иминлек мәктәбе» Бөтенроссия балалар-яшүсмерләр иҗтимагый хәрәкәтенең Татарстан төбәк бүлекчәсенең җирле оешмалары (ячейкалары) үсешенә ярдәм итәргә;

«Иминлек мәктәбе» гомуми белем бирү оешмалары укучыларының ел саен муниципаль ярышларын үткәрүне һәм республика ярышларында җиңүче командаларның катнашуын тәмин итәргә;

гражданның оборонасының штаттан тыш формированиеләре (шәһәрләр өчен) арасында муниципаль дәрәжәдәге ярышларны ел саен уздыруны оештырырга;

ГО һәм ГТХ өлкәсендә халык белән пропаганда, белем бирү һәм мәгълүмати эшнең яңа ысулларын кертүне тәмин итәргә;

Актаныш муниципаль районы территориясендә халыкның тормыш иминлегенә культурасын формалаштыру максатларында чаралар (тренингләр, лекцияләр, гражданның белән очрашулар һәм башка чаралар) үткәрүне оештырырга;

ГО өлкәсендә укыту-матди база муниципаль смотр-конкурсларын һәм ведомство буйсынуындагы оешмалардан ГТХ саклануны, УКП ГО смотр-конкурсларын ел саен уздыруны тәмин итәргә.

2.2. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы оешмалары житәкчеләренә:

оешмада төзелә торган гражданның оборонасының штаттан тыш формираниеләрен һәм коткару хезмәтләрен (формираниеләрен) ГО һәм ГТХ өлкәсендәге, шулай ук махсус хәрби операция уздыру барышында барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән саклау өлкәсендәге оешмалар хезмәткәрләрен эзерләүне оештырырга;

оешмалар вазыйфаи затларының ГО һәм ГТХ чараларын үтәүгә эзерлеген арттыруны тәмин итәргә;

янгынга каршы көрәш буенча команда-штаб өйрәнүләрен (штаб күнегүләрен), тактик-махсус өйрәнүләрен һәм махсус өйрәнүләрен (күнекмәләрен) билгеләнгән вакыт аралыгы нигезендә үткәрүне планлаштырырга, аларны үткәрү срокларын өзү һәм нигезсез күчерү очракларына юл куймаска, укулар һәм күнегүләр үткәрү нәтижәләре турында, алар тәмамланганнан соң билгеләнгән тәртиптә доклад язмаларын (белешмәләрен) идарәнең югарырак органына жиберергә;

махсус хәрби операция уздыру барышында барлыкка килә торган куркынычларны һәм янауларны исәпкә алып, ГО һәм ГТХ буенча инструктажлар оештыру хезмәткәрләре белән уздыру программаларын эшләүне һәм үз вакытында актуальләштерүне оештырырга;

эшкә алганда беренче ай дәвамында уздырыла торган гадәттән тыш хәл гамәлләре буенча инструктаж белән берлектә ГО буенча кереш инструктаж уздыруны оештырырга һәм тәмин итәргә, алга таба гадәттән тыш хәл буенча инструктажларны елына бер тапкырдан да ким булмаган вакытта үткәрергә;

ГО уку-матди базасын камилләштерү һәм эш хәлендә тоту һәм ГТХ саклану, шулай ук аны нәтижәле файдалану чараларын күрергә. ГО һәм ГТХ буенча инструктажлар үткәрү өчен класслар (почмаклар) оешмаларында жиһазлауга аерым игътибар бирергә;

гражданның оборонасының штаттан тыш формираниеләренең шәһәр һәм республика ярышларында катнашырга;

гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләренә «Иминлек мәктәбе» Бөтенроссия балалар-яшүсмерләр иҗтимагый хәрәкәтенең Татарстан төбәк бүлекчәсенең жирле оешмалары (секцияләре, ячейкалары) төзү һәм мәктәп ярышларын үткәрүне оештыру мөмкинлеген карарга;

ГО һәм гадәттән тыш хәл буенча почмаклар булдыруны тәмин итәргә, күрсәтмә мәгълүматның актуальлеген даими тикшереп торырга;

соңгы 5 ел дәвамында ГО һәм ГТХ буенча УМУ белем алырга тиешле оешмаларның вазыйфаи затларын (хезмәткәрләрен) һәм аның филиалларын эзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү персонал ы исәбен (регистрын) алып баруны һәм үз вакытында корректировкалауны оештырырга һәм чираттагы елның 1 гыйнварына аны корректировкалауны тормышка ашырырга;

ГО һәм ГТХ УМУ һәм аның филиалларына кертелергә тиешле оешмаларның (хезмәткәрләрнең) вазыйфаи затларына (хезмәткәрләренә) заявкарны үз вакытында жиберергә;

чираттагы елга Татарстан Республикасы ГО һәм ГТХ буенча УМУ һәм аның филиалларын комплектлауның расланган планы нигезендә оешма вазыйфаи затларын (хезмәткәрләрен) укытуга үз вакытында юллама тәэмин итәргә.

КЫСКАРТУЛАР ҺӘМ БИЛГЕЛӘР ИСЕМЛЕГЕ

АСДНР	- авария-коткару һәм кичектергесез башка эшләр
АСС	- авария-коткару хезмәте
АСФ	- авария-коткару формированиесе
ВПО	- югары һөнәри белем
ГО	гражданныр оборонасы
ГУ МЧС России	-Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының Баш идарәсе
ДОТ	- дистанцион белем бирү технологияләре
ДПО	- өстәмә һөнәри белем бирү
ДПП	- әзерлекнең өстәмә программалары
ЕСПН ГОиЧС	- Гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә халыкны әзерләүнең бердәм системасы
ЗНТЧС	- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау
ГО курсы	- Муниципаль берәмлекләрнең гражданныр оборонасы курслары
КЧС һәм ОПБ	- гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлығын тәэмин итү комиссиясе
МЧС России	- Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығы
НАСФ	- штаттан тыш авария-коткару формированиеләре
НПА	- норматив хокукый акт
НПБ	- норматив хокукый база
НФГО	- Гражданныр оборонасы буенча чаралар үтәләшен тәэмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр
ОГВ субъектов	- Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары
ИО субъектов	- Россия Федерациясе субъектларының башкарма органнары

ОМСУ	- жирле үзидарэ органнары
ООП	- Төп гомуми белем бирү программалары
РСЧС	- бердәм дэүлэт кисәтү системасы һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү
СПО	- урта һөнәри белем
УКП ГО	- гражданныр оборонасы буенча укыту-консультация пункты
УМБ ГО һәм ЧС	- Гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә халыкны әзерләү өчен укыту-метди база
УМЦ ГО һәм ЧС	- Гражданныр оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту-методик үзәк
ФГОС	федераль дэүлэт белем бирү стандарты
ФГУ	- федераль дэүлэт учреждениесе
ФЗ	- федераль закон
ФОИВ	- федераль башкарма хакимият органы
ЧС	- Гадәттән тыш хәлләр